

Ljubljansko barje

— KRAJINSKI PARK —

Predstavitev varstvenih režimov in omejitev kmetovanja na Ljubljanskem barju

4. 2. 2026, Dom kulture na Igu, Obvestilo za javnost

Kmetovanje na Ljubljanskem barju je zaradi vsakoletnih poplav in podnebnih sprememb vse bolj zahtevno. Poleg omenjenega za kmete predstavlja velik izziv tudi poznavanje vse obsežnejše zakonodaje, ki določa varstvene režime in omejitve kmetovanja v Krajinskem parku Ljubljansko barje (KPLB). Na zadnjem srečanju z Javnim zavodom KPLB v oktobru 2025 so kmetje podali pobudo za celovito predstavitev omejitev kmetovanja v krajinskem parku. Javni zavod je tako na pobudo kmetov povabil k sodelovanju pri predstavitvi teh vsebin vse ključne državne javne službe, ki določajo omenjene vsebine in so tudi pristojne za njihovo razlago. 4. februarja 2026 je tako Javni zavod KPLB v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), Ministrstvom za naravne vire in prostor (MNVP), Zavodom RS za varstvo narave (ZRSVN) in Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije (KGZS) v Domu kulture na Igu izvedel predstavitev varstvenih režimov in omejitev kmetovanja na Ljubljanskem barju.

Zbrane je najprej nagovoril **župan Občine Ig, Zlatko Usenik**, ki je povedal: »Pozdravljam ta dogodek, saj je kmetijstvo najbolj pomembna panoga v Občini Ig. Skoraj celotna občina leži v Natura 2000 območju, zato je treba na tem območju s konstruktivnim dialogom zagotoviti obstoj kmetijstva ob hkratnem ohranjanju narave. Srečanja, na katerem kmetje in predstavniki pristojnih ministrstev drug drugega informirajo o stanju in problematiki ter morebitnih rešitvah, so tako nujno potrebna.«

Sledil je uvodni pozdrav **direktorja KGZS, Martina Mavsarja**:

»Javna služba kmetijskega svetovanja (JSKS) s svojim strokovnim znanjem in organizacijsko strukturo, ki deluje prek osmih zavodov po vsej Sloveniji, omogoča učinkovito usklajevanje tudi na področju naravovarstvenih ciljev s kmetijsko prakso ter pomembno prispeva k preprečevanju konfliktov med zahtevami varstva narave in dejanskimi razmerami na kmetijskih zemljiščih in v gozdovih. Strokovna in terensko prisotna JSKS je ključni partner pri soustvarjanju prihodnosti slovenskega kmetijstva, podeželja in varstva narave ter predstavlja pomemben most med različnimi deležniki na podeželskih kot tudi mestnih območjih. Na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje je JSKS v stalnem, neposrednem stiku s kmeti in njihove izzive rešuje na operativni ravni z individualnim svetovanjem na ravni posamezne kmetije, pri čemer so rešitve jasno usmerjene, izvedljive ter prilagojene konkretnim razmeram, proizvodni usmeritvi in razvojnim potrebam kmetij.«

Zadnji je zbrane pozdravil glavni organizator dogodka, **direktor Javnega zavoda KPLB, Janez Kastelic**, ki je povedal: »Veseli nas, da je to srečanje organizirano na pobudo kmetov, ki so

si želeli, da se jim sistemsko prikaže varstvene režime in omejitve, ki lahko vplivajo na kmetijstvo na Ljubljanskem barju. Kmetovanje na Ljubljanskem barju je zelo zahtevno, tako da je potrebno poleg strokovnega znanja poznati tudi vse zunanje dejavnike in predpise, ki vplivajo na kmetijstvo na tem območju. To je pomembno zlasti z vidika potrebnih izboljšav ali prilagoditev tako kmetijskih praks kot samega sistema kmetijstva, saj bomo le tako lahko zagotavljali trajnostno kmetovanje in obstoj kmetij na Ljubljanskem barju ob hkratnem zagotavljanju ohranjanja narave.«

Sledili so štirje sklopi vsebinskih predstavitev. V prvem sklopu so predstavniki MKGP predstavili ključne vsebine, povezane z naravovarstvom, in ukrepi iz strateškega načrta Skupne kmetijske politike (SKP) 2023–2027. **Mag. Jana Paulin iz MKGP** je izpostavila: »Strateški načrt SKP 2023–2027 ni omejitev, temveč priložnost za kmete, saj jim omogoča, da se prostovoljno vključijo v izvajanje trajnostnih ukrepov za varovanje naravnih virov in ohranjanje narave. Kmetijstvo in biodiverzitetata sta tesno povezana: odgovorno upravljanje zemljišč varuje habitate, krepi zdrave ekosisteme ter omogoča trajnostno pridelavo hrane, kar koristi tako naravi kot tudi kmetom. S pravilnim pristopom kmetje lahko varujejo naravo in so istočasno tudi pridelovalci hrane.«

Mag. Martina Kačičnik Jančar iz ZRSVN je v nadaljevanju predstavila prilagojeno kmetijsko prakso, ki jo določa Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023 – 2028. Posebej je izpostavila: »Ljubljansko barje je eno najpomembnejših območij Natura 2000 v Sloveniji. V Programu upravljanja območij Natura 2000 so določeni tako dolgoročni varstveni cilji območja kot tudi ukrepi, nosilci ukrepov in viri financiranja za doseganje ciljev. Program je povezan s politikami drugih sektorjev, kmetijstva, gozdarstva, upravljanja voda in prostora in tako omogoča celovit pristop k upravljanju območja.«

Mag. Tina Mikuš iz MNVP je v svoji predstavitvi omejitev kmetovanja na Ljubljanskem barju, kot jih določa naravovarstvena zakonodaja, posebej poudarila: »Varstveni režimi v KPLB se navezujejo na ohranjanje naravnih posebnosti tega območja: sestava tal in voda, ki pogojuje bogato vrstno pestrost. V parku so tako prepovedani posegi, ki bistveno posegajo v vodni režim ali sestavo tal. Najstrožji varstveni režim je vezan na I. varstveno območje (33 % celotnega parka), kjer se poplavne vode zadržujejo najdlje. Tu je največ mokrotnih travnikov ter posledično tudi največja vrstna pestrost. Pri načrtovanju večjih posegov je zato pomembno, da se upošteva conacija krajinskega parka, ki določa tudi različne stopnje varstvenih režimov. Poleg obveznega varstvenega režima pa naravovarstvena zakonodaja določa tudi nabor prostovoljne prilagojene rabe, bodisi v obliki skrbniških pogodb parcel, ki so v lasti RS in v upravljanju KPLB ali v obliki naravovarstvenih pogojev za zakup parcel Sklada kmetijskih zemljišč RS.«

V nadaljevanju je direktor Javnega zavoda KPLB predstavil načrt upravljanja KPLB 2025–2034. Povedal je, da gre v prvi vrsti za 10-letni program dela javnega zavoda. V zadnjem delu omenjeni dokument določa tudi konkretizacijo varstvenih režimov iz Uredbe o KPLB. Predstavil je konkretizacijo treh členov uredbe, ki usmerjajo kmetijsko rabo.

V zadnjem sklopu je **Ana Pečjak, specialistka za naravovarstvo in travništvo iz KGZS, Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana** predstavila naloge javne službe

kmetijskega svetovanja na terenu: »Javna služba kmetijskega svetovanja je most prenosa znanja in informacij med kmeti na eni strani in ostalimi institucijami na drugi strani, saj kmete informiramo, jih usposabljam, jim svetujemo na različnih področjih, v bistvu delujemo kot povezovalni člen med teorijo in prakso ter kmetom pomagamo, da nova znanja in usmeritve čim lažje in učinkoviteje prenesejo v svojo vsakodnevno delo na kmetiji. Ob tem je izpostavila, da je osebni stik s kmeti ključnega pomena, saj le tako lahko svetovanje temelji na zaupanju in dejanskih potrebah kmetijskega gospodarstva.«

Organizatorji dogodka smo zaradi časovne obsežnosti predstavitev določili sistem pisnega postavljanja vprašanj. Po zaključku vsakega sklopa predstavitev so tako udeleženci oddali svoja pisna vprašanja. Na koncu vseh sklopov predstavitev pa so predavatelji odgovarjali na izbor prejetih pisnih vprašanj. Javni zavod KPLB je vsa prejeta vprašanja poslal sodelujočim javnim službam in po prejemu odgovorov bodo leta objavljena na: www.ljubljanskobarje.si.